

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stefan
Nazwisko: Kisielewski
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 07-03-1911
Imię ojca: Zygmunt
Imię matki: Salomea
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Stefan Kisielewski - kompozytor i publicysta - od marca 1948 był obserwowany przez WUBP w Krakowie i inne jednostki UB (m.in. w Częstochowie, Kielcach i Lublinie - przy okazji odczytów i prelekcji). Od czerwca 1951 był obserwowany i kontrolowany bardziej systematycznie. Formalne "Postanowienie o założeniu sprawy ewidencyjno-obserwacyjnej" na Stefana Kisielewskiego nosi datę 7 września 1955. Ta sprawa została zarejestrowana dnia 17.10.1955 pod numerem 1413/F/1955 przez Wydz. III WUdsBP w Krakowie (w jej aktach znajdują się też dokumenty z lat wcześniejszych - począwszy od dokumentu z dn. 15.03.1948). Stefan Kisielewski pozostawał w operacyjnym zainteresowaniu UB jako "aktywny działacz katolicki, redaktor >Tygodnika Powszechnego<, aktywny członek >Sodalicii Mariańskiej<". W uzasadnieniu założenia ww. sprawy ewidencyjno-obserwacyjnej zanotowano między innymi, iż Stefan Kisielewski w wymienionym tygodniku "redaguje artykuły antyustrojowe" oraz "czyta literaturę antyradziecką", w związku z tym "wnoszę o założenie sprawy ewidencyjno-obserwacyjnej na Kisielewskiego Stefana jako na endeka uprawiającego działalność dywersyjną na odcinku literackim". W dniu 3 grudnia 1956, w związku z okresową zmianą polityki władz PRL wobec literatów i prasy, wydano "postanowienie o zakończeniu sprawy ewidencyjno-obserwacyjnej", gdyż stwierdzono m.in., że Stefan Kisielewski "obecnie jest aktywnym działaczem frontu narodowego". Sprawę tę zdjęto ostatecznie z ewidencji dn. 3.11.1967, jej materiały przekazano do archiwum KW MO w Krakowie.</p>	IPN Kr 010/8087 t. 1-2 (8201/II).	

Stefan Kisielewski figuruje - wraz z trzema innymi osobami - w materiałach operacyjnych Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej dotyczącej literackiego kierownika Teatru "Grotteska" w Krakowie. Sprawa ta była prowadzona przez WUBP/ WUds.BP w Krakowie w latach 1953-1960. Główny figurant sprawy był podejrzany o "współpracę z obcym wywiadem". Akta te zawierają też materiały Sprawy Agenturalnej Grupowej krypt. "Szpieg" - dotyczącej osób "podejrzanych o działalność dywersyjno-szpiegowską w środowisku literacko-artystycznym" oraz materiały do sprawy o krypt. "Maska".

IPN Kr 010/8257 t. 1-2 (8372/II).

Stefan Kisielewski występuje (wraz z wieloma innymi osobami) w materiałach operacyjnych Dep. IV MSW krypt. "Oaza" z lat 1956-1964 dotyczących stowarzyszeń i ugrupowań katolickich i świeckich, przede wszystkim Klubu Inteligencji Katolickiej (KIK). Akta te zawierają m.in.: doniesienia agenturalne, notatki funkcjonariuszy, urzędową korespondencję.

IPN BU 0648/115 t. 1 (LVIII/C/3, V 14-57C-3).

Stefan Kisielewski był rozpracowywany przez SB z Dep. IV MSW w Warszawie w latach 1966-1983 w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) kryptonim "Cezar" zarejestrowanej 5.11.1966 pod nr 2004. Obszernie uzasadniony wniosek o założenie tej sprawy złożył funkcjonariusz Wydz. II Dep. IV MSW dnia 5.11.1966 motywując go m.in. następująco: "Stefan Kisielewski był poseł ze środowiska prawicy katolickiej >Znak< i publicysta wykorzystywał często swoje stanowisko posła do prowadzenia szkodliwej działalności politycznej wymierzonej przeciwko podstawom ideologicznym i politycznym ustroju socjalistycznego (...), w rozmowach ze swoimi znajomymi Kisielewski często szkaluje dostojników partyjnych i państwowych, podważa ich autorytet, aby w ten sposób dyskredytować partię i rząd (...). Utrzymuje szerokie kontakty z różnymi obcokrajowcami, w tym dziennikarzami (...). W wygłoszonych przemówieniach [na swoich spotkaniach autorskich, m.in. na uczelniach czy w instytucjach katolickich] poddawał krytycznej ocenie system zarządzania gospodarką narodową, politykę partii i rządu w kwestiach społecznych (...). Podkreślał brak suwerenności państwa i zależność od Związku Radzieckiego". W dniu 28.11.1966 przedstawiono kierownictwu Dep. IV MSW obszerny plan operacyjnego rozpracowania kryptonim "Cezar". Zawierał on m.in. punkty: "Ustalanie i dokumentowanie jego kontaktów z przedstawicielami obcych ambasad i innych osób z zachodniej Europy" oraz "torpedowanie planów odbywania spotkań publicznych" i odczytów przez Stefana Kisielewskiego. W "analizie sytuacji operacyjnej" z dn. 5 stycznia 1976 stwierdzono, iż mimo stosowanych "kompleksowych działań" Dep. I, Dep. III i Dep. IV MSW "z materiałów agenturalnych", obserwacji spotkań i podsłuchów rozmów pisarza wynika, iż "figurant nadal pozostaje zatwardziałym antykomunistą i przeciwnikiem budownictwa socjalizmu w Polsce". W dniu 1 grudnia 1983 zastępca naczelnika Wydz. IV Dep. III MSW wydał polecenie przekazania materiałów SOR "Cezar" (pięciu tomów akt) do archiwum Biura "C" MSW. Materiały te zawierają wiele notatek, informacji, propozycji działań i opinii funkcjonariuszy MSW dot. Stefana Kisielewskiego i jego środowiska.

IPN BU 0712/24-28 (LVIII/C/41- 44), IPN BU 0712/40 t. 1-2 (LVIII/C/57, V14-57C-57) mikrofilm, IPN BU 0785/36/D (LVIII/C/41, V14-57C-41) mikrofilm.

Stefan Kisielewski figuruje wraz z ponad 260 innymi osobami w materiałach Dep. III MSW z lat 1975-77 zatytułowanych "Osoby zaangażowane w działalność opozycyjną". W teczce tych akt znajdują się m.in.: "Informacja dot. petycji opracowanej przez grupę osób o postawach opozycyjnych" z grudnia 1975, "Lista osób - sygnatariuszy >petycji 59< i >petycji 101< odnośnie których wystąpiono o zwolnienie od jednorazowego podatku majątkowego" z dnia 04.02.1976, "Wykaz sygnatariuszy listów i petycji w sprawie zamian w konstytucji", "Charakterystyki sygnatariuszy >Apelu do społeczeństwa polskiego<".

IPN BU 0296/205 t. 7 (KS/4/977).

Stefan Kisielewski figuruje w licznych materiałach ewidencyjnych i kartotekach MSW w Warszawie: Biura "B", Dep. III i Dep. II MSW z lat 1962-1989. W materiałach tych znajdują się między innymi następujące zapisy dot. Stefana Kisielewskiego: "W 1957 r. podczas pobytu w Paryżu nawiązał kontakt z [emigracyjną] "Kulturą". Utrzymuje szerokie kontakty z prasą katolicką wydawaną w Europie Zach., gdzie publikuje swoje felietony". Następnie: "według informacji Wydz. VIII Dep. II MSW, w latach 1966-71 był stałym kontaktem ambasad: Francji, USA, Kanady, W. Brytanii i Austrii". Z kolei w latach 1972-1979 funkcjonariusze SB z Biura "B" MSW kilkakrotnie zanotowali, iż Stefan Kisielewski spotykał się z pracownikami ambasady USA i trzykrotnie, że "brał udział w przyjęciu w ambasadzie USA". Natomiast w latach 1980-1985 odnotowali liczne kontakty ww. z dyplomatami i innymi obywatelami RFN, Francji i Szwajcarii.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Stefan Kisielewski występuje wraz z kilkunastoma innymi osobami w aktach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Gustaw" nr rejestr. 23543 prowadzonej przez Wydz. III KW MO w Warszawie w latach 1978-1989. Materiały te dotyczyły inwigilacji innej osoby - działacza warszawskiej "opozycji demokratycznej".

IPN BU 0258/451 (II-10342).

Stefan Kisielewski występuje w materiałach Dep. III MSW z roku 1980 zatytułowanych "Informacje Departamentu III MSW dot. działalności opozycji w kraju". Teczka tych akt zawiera między innymi informacje dot. "prowokacyjnej imprezy z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja", przebiegu zebrania sprawozdawczego Oddziału Warszawskiego ZLP odbytego w dniu 5 maja 1980, sytuacji w środowisku Związku Polskich Artystów Plastyków (ZPAP), sytuacji w środowiskach emigracji polskiej w RFN, "negatywnych inicjatyw elementów antysocjalistycznych" podejmowanych w związku z procesem Jana Kozłowskiego w Sandomierzu.

IPN BU 0365/64 t. 5 (KS4/1838).

Stefan Kisielewski występuje w materiałach operacyjnych SB z Dep. I MSW w Warszawie z lat 1983-1989 dotyczących innej osoby - Podteczka personalna pracownika kadrowego "N" kryptonim "Duchowiński" nr 17326. Teczka tych akt zawiera m.in.: raporty, protokoły, rozkazy, wnioski, notatki dotyczące szkolenia ww. pracownika Dep. I MSW i jego zobowiązanie do współpracy.

IPN BU 3344/72 t. 1 (J-13059, J-13060).

W latach 1962-1980 Stefan Kisielewski otrzymywał kilkakrotnie "zastrzeżenie wyjazdów" do "krajów kapitalistycznych" - na wniosek SB z Dep. IV MSW w Warszawie. Ten zakaz wydawania paszportu obowiązywał m. in. od marca 1968 do marca 1971.

IPN BU 0712/24 (LVIII/C/41).

Stefan Kisielewski występuje w materiałach SB z
Dep. III MSW w Warszawie z lat 1984-1986
zatytułowanych "Notatki biograficzne dotyczące osób
zajmujących wyższe stanowiska w urzędach
państwowych". Akta te zawierają informacje i notatki
dotyczące kilkudziesięciu różnych osób, w tym
Stefana Kisielewskiego.

IPN BU 01210/24 (Ks 4/2253, spis 251 poz. 27).